

BOEKEN gelezen.....

1 Meyer, W.H., Herinneringen van een sociaal-democraat, verzorgd en geannoteerd door Mies Campfens, (Van Gennep) Amsterdam, 1981. 350 blz. Prijs: f 32,50

Na het overlijden in 1951 van de in 1877 geboren Willem Hendrik Meyer ontving het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis zijn persoonlijk archief. Daarin bevonden zich zijn kort daarvoor geschreven memoires. Nu pas verschijnen deze herinneringen, bewerkt en van zeer uitgebreide annotaties voorzien door Mies Campfens.

Op jonge leeftijd ontvluchtte Meyer het ouderlijk gezin in de marine. Daar werd hij actief in de Matrozenbond, waarbij hij ook na zijn ontslag sterk betrokken bleef. Later kwam hij in dienst bij de Centrale Levensverzekeringbank, een onderdeel van de zgn. 'Rode Familie'.

Over de weinig bekende geschiedenis van deze organisaties wordt in dit boek veel interessante informatie gegeven.

Daarnaast was Meyer actief in vakbonden en de SDAP.

Meyer was een nuchtere en gedisciplineerde harde werker, welk karakter ook blijkt uit dit boek, waarin meer details dan grote lijnen worden gegeven.

Niet het sterkste deel uit de goede serie 'De Nederlandse Arbeidersbeweging'.

GIRO 3580163

T.N.V. NICARAGUA
COMITÉ

BOEKEN
VOOR
NICARAGUA

2 Tromp, B., Het falen der nieuwlichters, (Uitgeverij De Arbeiderspers) Amsterdam, 1981. 286 blz. Prijs: f 36,50

Essayist, socioloog en PvdA-politicus Bart Tromp heeft zich de laatste jaren in hoog tempo voorzien van even felle tegenstanders als fervente aanhangers. Daardoor raakt helaas het zicht op zijn, in principe genuanceerde en vaak in logische uitblinkende, betogen wat verduisterd.

Zijn eigen praktische politieke ervaringen in het PvdA-bestuur en de 'linkse' kritiek op hem lijken daarnaast zijn standpunten wat te verharderen.

Intellectueel blijven zijn commentaren uitdagend en interessant. De in deze bundel opgenomen stukken zijn alle eerder gepubliceerd, met name in Vrij Nederland. Opgenomen zijn naast een aantal opstellen over uiteenlopende onderwerpen, zoals de milieu's van Karl Marx en Max Weber en de situatie in China, een drietal interviews met internationaal vooraanstaande sociologen.

In een opstel over de recente ontwikkelingen in Nederland komt het verbindend thema het best tot uitdrukking: 'de wijze waarop mensen proberen de wereld te veranderen op basis van theorieën en ideeën die voor dat doel vaak te kort schieten, maar juist daardoor ook weer onverwachte en onbedoelde effecten hebben'.

Nieuwlichters falen per definitie, alleen zij die zich aanpassen slagen, luidt de boodschap in deze bundel.

3 Hetmann, F., Rosa Luxemburg, (Het Wereldvenster) Bussum, 1981. 240 blz. Prijs: f 35,00.

De Duitse socialiste van Poolse afkomst Rosa Luxemburg (1871-1919) behoort tot de illustere groep vooraanstaande figuren uit de socialistische beweging (naast Marx, Engels, Lenin en Trotski), die tot de verbeelding van velen blijft spreken. Van allen bestaan er onder de veelheid van aan hen gewijde literatuur weinig evenwichtige biografieën.

Rosa's tragische dood, zij werd in de revolutionaire woelinger na de Eerste Wereldoorlog door Duitse soldaten vermoord, zal hebben bijgedragen aan haar legendarische faam. Maar haar vasthoudende strijd voor verbetering van het lot van de arbeidersklasse; haar niet-orthodoxe omgaan met Marx' gedachtengoed, waardoor zij een belangrijke vernieuwende theoretica kon zijn; en haar uitgesproken positie op de linkervleugel van de socialistische beweging zijn even zovele oorzaken. Dat alles, maar zeker ook haar persoonlijk leven en alle twijfels die ze daarin kende, wordt in deze goede biografie beschreven. Door veelvuldig gebruik te maken van persoonlijke getuigenissen van tijdgenoten weet de auteur bovendien een goed beeld te schetsen van de politieke, sociale en economische omstandigheden in de periode van haar leven.

Hoewel het grote engagement van de auteur met zijn figuur zich soms uit in een te literaire en verheerlijkende stijl, wordt met dit boek Rosa Luxemburg toch enig recht gedaan.

door Jaap de Jong

